



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO

Langusova ulica 4, 1535 Ljubljana

T: 01 478 80 00

F: 01 478 81 39

E: gp.mzi@gov.si

www.mzi.gov.si

Številka: 306-106/2021/5
Ljubljana, 10. 12. 2021
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Določitev višine vplačila sredstev v Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) v zvezi z drugim odstavkom 4. člena Zakona o skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 47/03 – uradno prečiščeno besedilo in 68/08) in 2. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 47602-1/2021/9 z dne 11. 3. 2021 je Vlada Republike Slovenije naseji dne..., sprejela naslednji</p> <p style="text-align: center;">SKLEP:</p> <p>Vlada Republike Slovenije nalaga družbi GEN energija, d. o. o., da s 1. 1. 2022 začne vplačevati v Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško znesek v višini 0,012 evra za vsako prevzeto kWh električne energije, proizvedene v Nuklearni elektrarni Krško.</p> <p style="text-align: right;">mag. Janja Garvas Hočevar v. d. generalnega sekretarja</p>
Prejmejo:
<ul style="list-style-type: none">- GEN energija- Sklad za financiranje razgradnje in za odlaganje radioaktivnih odpadkov Nuklearne elektrarne Krško- Ministrstvo za infrastrukturo- Ministrstvo za finance- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:		
<ul style="list-style-type: none"> - Blaž Košorok, državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo, - mag. Hinko Šolinc, generalni direktor Direktorata za energijo - mag. Tina Seršen, vodja sektorja - Bronislava Zlatković, sekretarka 		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
/		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>Skladno z določili Pogodbe med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (v nadaljevanju: meddržavna pogodba) je meddržavna komisija dne 14. 7. 2020 potrdila tretjo revizijo Programa razgradnje NEK in Programa odlaganja radioaktivnih odpadkov in izrabljenega jedrskega goriva (v nadaljevanju: programa razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG). Višina vplačil v Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (v nadaljevanju: Sklad NEK) mora izhajati iz ocene potrebnih finančnih sredstev programov razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG iz 10. člena meddržavne pogodbe. Na podlagi programov razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG se ugotavlja, da trenutna vplačila v Sklad NEK ne bodo zadostovala za pokrivanje stroškov vseh dejavnosti, ki jih predvidevata programa razgradnje NEK ter odlaganja RAO in IJG, zato Vlada RS povišuje znesek, ki ga GEN energija d. o. o. vplačuje v Sklad NEK iz sedanje vrednosti 4,8 EUR/MWh na 12 EUR/MWh.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> - nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja - razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna - razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		
(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (-) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> - prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, - odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, 				

- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

- 8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA/NE
Razlogi za neobjavo: Predlog gradiva ni takšne narave, da bi bila potrebna predhodna objava in sodelovanje javnosti.	
Datum objave:	
V razpravo so bili vključeni:	
<ul style="list-style-type: none"> - nevladne organizacije, - predstavniki zainteresirane javnosti, - predstavniki strokovne javnosti, - občine in združenja občin ali pa navedite, da se gradivo ne nanaša nanje. 	
Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):	
Upoštevani so bili:	
<ul style="list-style-type: none"> - v celoti, - večinoma, - delno, - niso bili upoštevani. 	
Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:	
Poročilo je bilo dano	
Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA/NE
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA/NE
<p>Jernej Vrtovec MINISTER</p>	

Priloge:

- predlog sklepa
- obrazložitev

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14 in 55/17) v zvezi z drugim odstavkom 4. člena Zakona o skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 47/03 – uradno prečiščeno besedilo in 68/08) in 2. točko sklepa Vlade Republike Slovenije št. 47602-1/2021/9 z dne 11. 3. 2021 je Vlada Republike Slovenije naseji dne..., sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije nalaga družbi GEN energija, d. o. o., da s 1. 1. 2022 začne vplačevati v Sklad za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško znesek v višini 0,012 evra za vsako prevzeto kWh električne energije, proizvedene v Nuklearni elektrarni Krško.

mag. Janja Garvas Hočevar
v. d. generalnega sekretarja

Prejmejo:

- GEN energija
- Sklad za financiranje razgradnje in za odlaganje radioaktivnih odpadkov Nuklearne elektrarne Krško
- Ministrstvo za infrastrukturo
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo

OBRAZLOŽITEV:

Meddržavna komisija je v skladu s Pogodbo med Vlado Republike Slovenije in Vlado Republike Hrvaške o ureditvi statusnih in drugih pravnih razmerij, povezanih z vlaganjem v Nuklearno elektrarno Krško, njenim izkoriščanjem in razgradnjo (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 5/03; v nadaljevanju: meddržavna pogodba) dne 14. 7. 2020 potrdila Tretjo revizijo Programa razgradnje NEK in Programa odlaganja radioaktivnih odpadkov (RAO) ter izrabljenega jedrskega goriva (IJG) iz NEK. Vlada Republike Slovenije se je dne 3. 12. 2019 že seznanila s povzetkom tretje revizije programov razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG (sklep št. 51003-9/2019/6.) Programa razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG sta v skladu s 3. in 4. odstavkom 10. člena meddržavne pogodbe ustrezna dokumenta, v katerih se ugotovi ocena potrebnih finančnih sredstev za izvajanje dejavnosti, ki jih programa določata kot potrebne. Nadalje meddržavna pogodba v 11. členu določa, da vsaka pogodbenica zagotavlja redno vplačevanje sredstev v svoj posebni sklad, ki je ustanovljen na podlagi meddržavne pogodbe.

Programa razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG, potrjena s strani meddržavne komisije dne 14. 7. 2020 predvidevata, da bodo skupni stroški odlaganja RAO in IJG ter razgradnje NEK za Republiko Slovenijo znašali 1.164,4 mio EUR. Upoštevajoč že vložena sredstva v odlagališče NSRAO Vrbinca bo morala Republika Slovenija zagotoviti še dodatnih 1.090,1 mio EUR sredstev.

Zakon o skladu za financiranje razgradnje Nuklearne elektrarne Krško in odlaganja radioaktivnih odpadkov iz Nuklearne elektrarne Krško (Uradni list RS, št. 47/03 – uradno prečiščeno besedilo in 68/08; v nadaljevanju: ZSFR) v 4. členu določa, da se sredstva Sklada za financiranje razgradnje NEK in odlaganje radioaktivnih odpadkov iz NEK (v nadaljevanju: Sklad NEK) zagotavljajo iz razlike med lastno ceno električne energije za vsako kWh proizvedene električne energije v NEK, dobavljene ELES GEN d. o. o. (njena pravna naslednica je družba GEN energija d. o. o.), in prodajno ceno, ki jo slednja dosega na trgu električne energije. Zavezanec za obračun in vplačilo sredstev po prvem odstavku tega člena, ki jih mesečno vplačuje v sklad, je od 1. januarja 2004 dalje ELES GEN d. o. o. (njena pravna naslednica je družba GEN energija d. o. o.). Nadalje je potrebno opozoriti tudi, da se ZSFR v 4. členu v povezavi z določitvijo višine vplačil (napačno) sklicuje na »program iz 6. člena«, ki pa v zakonu ni ustrezno definiran oz. v povezavi z višino vplačil opredeljen, vendar je iz meddržavne pogodbe jasno, da gre za oba programa po 10. členu meddržavne pogodbe, ki določata oceno potrebnih finančnih sredstev, ki jih je potrebno upoštevati pri določitvi višine zneska, ki se vplačuje v poseben sklad. Ker z ZSFR ni ustrezno urejen način določanja višine vplačil v Sklad NEK kot tudi ne eksplicitna pravna podlaga, da bi višino vplačila določala vlada, GEN energija d. o. o. trenutno vplačuje sredstva v Sklad NEK na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije št. 36000-6/2020/3 z dne 23. 7. 2020, ki temelji na splošni pravni podlagi 21. člena Zakona o Vladi RS v povezavi s 4. členom ZSFR, ki določa mesečni znesek v višini 0,048 EUR za vsako prevzeto kWh, kar letno predstavlja približno 13 mio EUR vplačil v Sklad NEK.

Na podlagi zadnjih potrjenih programov razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG, pregleda Letnega poročila Sklada NEK za leto 2020 in pa potrditvi Investicijskega programa za odlagališče NSRAO, Vrbinca v občini Krško, Rev. E, julij 2021 ter ob upoštevanju sprememb na trgu vrednostnih papirjev, Sklad NEK s sedaj določenimi vplačili (0,0048 EUR/kWh – 13 mio na leto) ne bo zbral dovolj sredstev, ki so potrjeni v programih razgradnje NEK in odlaganje RAO in IJG, kjer izračun potrebni sredstev temelji na vplačanih prispevkih družbe GEN Energija, d. o. o., inflaciji in donosnosti na kapital.

Na dan 31. 12. 2020 je celotna aktiva Sklada NEK znašala 217 mio EUR, od tega je vrednost naložb znašala 212,2 mio EUR in je dosegla donosnost v letu 2020 1,65 %, kar je veliko nižja od ocenjene donosnosti v potrjenih programih. V zadnjih enajstih letih je povprečni letni donos potrfelja sklada znašal 3,03 odstotke.

Tabela 1: prikazuje letni donos potrfelja Sklada v obdobju od 2010 do vključno 2020 v %

Leto	Letni donos v %
2010	2,5
2011	-2,2
2012	7,6
2013	3,6
2014	8,6
2015	3,2
2016	2,9
2017	1,8
2018	-0,9
2019	4,7
2020	1,6

Potrjena programa razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG omogočata ustrezno podlago, da se višina vplačil določi v znesku, ki upošteva najustreznejšo pričakovano notranjo stopnjo donosa Sklada NEK. Programa namreč ponujata razpon med zneski letnih vplačil zavezanca ob predpostavki, da znaša interna stopnja donosa Sklada NEK med 2 % in 6 %. Programa dodatno ugotavljata, da mora biti najnižja pričakovana stopnja donosa nad splošno stopnjo inflacije, ki se upošteva (v primeru programov je to 1,8%), kar pomeni, da je potrebno predvideti notranjo stopnjo donosnosti Sklada NEK vsaj v višini 2,03 %, kar bi predstavljalo okrog 35 mio EUR letnih vplačil s strani GEN energije d. o. o. v Sklad NEK.

Upošteva se nujnost določitve nove višine vplačila v Sklad NEK zaradi zagotavljanja dolgoročne vzdržnosti in potrebnosti izvajanja nalog, ki mu jih nalagata ZSFR in meddržavna pogodba, ministrstvo predlaga, da vlada določi novo višino letnih vplačil, upoštevajoč nihanja v stopnji donosnosti portfelja Sklada NEK in oceno potrebnih finančnih sredstev iz obeh programov. Ministrstvo za infrastrukturo vladi predlaga, da ugotovi, da je ustrezna višina vplačil GEN energije d. o. o. v Sklad NEK 0,012 EUR za vsako prevzeto kWh električne energije proizvedene v NEK, ki se vplačuje od 1. januarja 2022 naprej.

S tem se upošteva naslednje:

- Programa razgradnje NEK in odlaganja RAO in IJG, potrjena s strani meddržavne komisije dne 14. 7. 2020 predvidevata, da bodo skupni stroški odlaganja RAO in IJG ter razgradnje NEK za Republiko Slovenijo znašali 1.164,4 mio EUR. Upoštevajoč že vložena sredstva v odlagališče NSRAO Vrbina bo morala Republika Slovenija v manj kot 20 letih zagotoviti še 1.090,1 mio EUR sredstev. Trenutno je v Skladu NEK 217 mio EUR. Na podlagi potrjenega Investicijskega programa za odlagališče NSRAO, Vrbina v občini Krško, Rev. E, julij 2021 (v nadaljevanju: investicijski program), pa se bo zaradi gradnje odlagališča NSRAO Vrbina, vrednost splošnega sklada v nadaljnjih štirih letih znižala najmanj za okoli 63,0 mio EUR. Zaradi dviga cen gradbenega materiala, se ocenjuje, da se bodo stroški izgradnje odlagališča NSRAO dvignile še za okoli 10 %, kar pomeni, da se bo vrednost splošnega sklada znižala še za dodatnih 6 mio EUR. Dodatno opozarjamo, da je skupna vrednost investicije in stroškov obratovanja odlagališča NSRAO Vrbina v dveh letih, od sprejema programov v okviru meddržavne komisije do sprejema investicijskega programa, narasla že za 61 mio EUR, kar moramo upoštevati pri oceni potrebnih finančnih sredstev, za izpolnjevanje obveznosti po meddržavni pogodbi v okviru revizije naslednjih programov, ki so že v teku.
- Povprečni letni donos Sklada NEK v zadnjih 11 letih znaša 3,03 %, vendar je nihanje iz leta v leto izjemno. Osem od enajstih letih Sklad NEK ni dosegal pričakovanega 4 % donosa, od tega v štirih letih donos ni presegal niti stopnje inflacije, kot jo pričakuje program. Donos sklada v letu 2021 ne bo presegel 1,6 %. Za zagotavljanje zadostnih sredstev, ki so v bodoče potrebna za ravnanje z radioaktivnimi odpadki in razgradnjo NEK, je treba nujno zagotoviti višje vplačilo, ki ustrezajo

predpostavki, da bo Sklad NEK v prihodnjih letih dosegal stopnjo donosa, ki je vsaj minimalno višja od predvidene stopnje inflacije.

- Upoštevajoč proizvedeno električno energijo v NEK v letu 2020, bo družba GEN energija d. o. o. z novo vrednostjo vplačil na letni osnovi v Sklad NEK vplačevala približno 35,7 mio evrov. Upoštevajoč, da GEN energija d. o. o. v letu 2021 načrtuje več kot 73 mio EUR čistega dobička, veleprodajna cena električne energije pa se je v letu 2021 zvišale za 200%, predviden dvig prispevka v Sklad NEK bistveno ne bo vplival na dobičke GEN energije d. o. o. Podatki na madžarski regionalni borzi dne 30. 11. 2021 kažejo, da je bila cena za MWh pasovne električne energije v letu 2020 54 EUR, medtem ko je cena za isto vrsto električne energije v letu 2022 načrtovana v višini 150 EUR in v letu 2023 v višini 103 EUR. Tudi poročilo ACER (november 2021) kaže, da bo veleprodajna cena električne energije v EU do februarja 2023 ostala nad 100 EUR/MWh, kar je dvakrat več kot je bila cena v letu 2019 (povprečna veleprodajna cena v EU je bila leta 2019 43,9 EUR/MWh).